

Sygn. akt II Cz 42/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Piotr Starosta

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku wierzyciela: M. K. przeciwko dłużnikowi: A. Ł.

o: świadczenie pieniężne

w przedmiocie skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B.J. K. w sprawie Km 4763/13 z dnia 03.07.2013 r. polegającą na nałożeniu na niego grzywny w kwocie 2.000 zł.

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Szubinie VI Zamiejscowego Wydziału

Cywilnego z siedzibą w Nakle nad Notecią z dnia 7 listopada 2013 r.

sygn. akt V Co 1220/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

1

II Cz 42/14

UZASADNIENIE

Dłużnik A. Ł. wniósł skargę na czynności Komornika J. K. działającego przy Sądzie Rejonowym w B. w sprawie Km 4763/13 z dnia 03.07.2013 r., polegającą na nałożeniu na niego grzywny w kwocie 2.000 zł.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w Szubinie V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nakle nad Notecią oddalił skargę .

Sąd Rejonowy ustalił i zważył co następuje : Wierzyciel M. K. złożył wniosek do Komornika J. K. działającego przy Sądzie Rejonowym w B. o wyegzekwowanie postanowienia rut. Sądu z 28.03.2013r. w przedmiocie zabezpieczenia powództwa o odszkodowanie . W postanowieniu tym Sąd udzielił M. K. zabezpieczenia poprzez zajęcie ciągnika marki V. o nr rej. (...) do kwoty 7.162,55 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, przysługującej powodowi z wyroku wydanego w sprawie VII P 756/11 i VII P 243/12 , wydanych przez Sąd Rejonowy w B. (...)Wydział (...), z tytułu należności głównej z ustawowymi odsetkami, do czasu prawomocnego zakończenia tej sprawy V C 426/13.

Pismem z dnia 02.04.2013r. dłużnik został wezwany do podstawienia pojazdu pod kancelarię komornika lub wpłaty do depozytu kwoty podlegającej zabezpieczeniu. W dniu 17.04.2013r. asesor komorniczy osobiście udał się do miejsca zamieszkania dłużnika na ul. (...) lecz go nie zastał. Wezwanie dla niego odebrała A. T. - pracownica ojca dłużnika - pod adresem (...), gdzie mieści się siedziba firmy dłużnika.

Pismem z dnia 21.05.2013r. komornik na podstawie art. 761 k.p.c. ponownie wezwał dłużnika do osobistego stawiennictwa w jego kancelarii w terminie 7 dni. Jednocześnie komornik w piśmie zawarł pouczenie, że w przypadku nieuzasadnionego niestawiennictwa lub nie złożenia wyjaśnień na piśmie zostanie nałożona grzywna w wysokości do 2.000 zł, a następnie zostaną podjęte czynności w asyście Policji oraz ślusarza celem przymusowego otwarcia lokalu, schowków oraz przeszukania rzeczy w trybie art. 814 k.p.c. Nadto w tym piśmie komornik pouczył dłużnika o konieczności powiadamiania go o każdej zmianie jego

2

miejsca zamieszkania także pod rygorem nałożenia grzywny. Wezwanie dla dłużnika w jego miejscu zamieszkania odebrał w dniu 23.05.2013r. jego ojciec W. Ł.. Pomimo upływu zakreślonego terminu dłużnik nie stawiał się w kancelarii komornika i nie złożył wyjaśnień. Dlatego też postanowieniem z 03.07.2013r. komornik nałożył na dłużnika grzywnę w kwocie 2.000 zł. Zgodnie z art. 761 § 1 k.p.c. organ egzekucyjny może żądać od uczestnika postępowania złożenia wyjaśnień oraz zasięgnąć od organów administracji publicznej maklerskich, organów wykonujących zadania z zakresu administracji publicznej, organów podatkowych, organów rentowych, banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przedsiębiorstw maklerskich, organów spółdzielni mieszkaniowych, zarządów wspólnot mieszkaniowych oraz innych podmiotów zarządzających mieszkaniami i lokalami użytkowymi* jak -również innych instytucji i osób nieuczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji.

Natomiast zgodnie z art. 762§ 1 k.p.c. za nieuzasadnioną odmowę udzielenia organowi egzekucyjnemu wyjaśnień lub informacji przewidzianych w art. 761 albo za udzielenie informacji lub wyjaśnień świadomie fałszywych osoba odpowiedzialna może być na wniosek wierzyciela lub z urzędu ukarana przez organ egzekucyjny do 2.000 zł. Grzywną taką może być również ukarany dłużnik, który zaniedba obowiązek powiadomienia o zmianie miejsca swojego pobytu.

Z akt sprawy wynika, że wezwanie dla dłużnika odebrał w dniu 23.05.2013 r. jego ojciec W. Ł..

Zgodnie z art. 138 § 1 k.p.c. jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było - administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma.

Sąd uznał, że fakt, iż dłużnik w maju 2013r. przebywał przez pewien czas w trasie za granicą nie ma znaczenia w niniejszej sprawie. Należy bowiem podkreślić, iż komornik dokonał prawidłowego doręczenia wezwania dłużnikowi zgodnie z art. 138 § 1 k.p.c. w zw. z art. 142§ 1 k.p.c. Wezwanie to odebrał ojciec dłużnika. Skoro ojciec dłużnika - W. Ł. jako dorosły domownik odebrał wezwanie dla syna, to zgodnie z art. 138§ 1 k.p.c. podjął się oddania mu tego pisma. Sam dłużnik potwierdził, że ojciec w tym czasie mieszkał razem z nim na ul. (...). Nadto dłużnik wskazał, że utrzymuje z ojcem dobre kontakty i gdy wraca z trasy to widuje się z nim co drugi dzień. Poza tym jego ojcu znane są zarówno problemy dłużnika jak i jego matki, gdyż występował jako jego pełnomocnik przed tut. sądem

3

w innych sprawach. Okoliczność ta jest także Sądowi znana z urzędu z racji prowadzenia spraw z udziałem całej rodziny A. Ł. tj. jego matki M. Ł. (1), ojca W. Ł. i brata M. Ł. (2).

Sąd nie dał wiary dłużnikowi, który twierdził, że ojciec zapomniał przekazać mu wezwania, z powodu bałaganu w dokumentach, nad którym nie panował. Kolejne bowiem wezwanie i postanowienie o ukaraniu grzywną kierowane do dłużnika w sprawie Km 4763/13 również odebrał jego ojciec, na które dłużnik zareagował w terminie. Dlatego też niewiarygodne były wyjaśnienia dłużnika, który twierdził, że o kolejnym wezwaniu dowiedział się od brata.

Nadto z racji rozpoznania skargi matki dłużnika -M. Ł. (1)-w sprawie V Co 1221/13 Sądowi wiadomo jest , że tego samego dnia W. Ł. odebrał identyczne wezwanie od tego samego komornika dla żony, które jej przekazał . Zatem niewiarygodne jest, aby z powodu bałaganu miał zagubić tylko wezwanie dla syna. Poza tym dłużnik twierdził, że już w 2012r. nie kazał ojcu odbierać urzędowych korespondencji. Gdyby tak było , to dłużnik zadbałby o jej doręczanie w chwili kiedy wyjeżdżał służbowo za granicę . Natomiast dłużnik tego nie uczynił, a nadto ojciec dłużnika po tej dacie także odbierał za niego korespondencję w innych sprawach , w których nawet go reprezentował przed tut. Sądem. Nadto z wyjaśnień samego dłużnika wynika, że w ogóle nie zamierza on umożliwić wykonania postanowienia o zabezpieczeniu powództwa ani tym bardziej spełnić świadczenia należnego wierzycielowi, gdyż pomimo prawomocnego wyroku tut. Sądu wydanego w sprawie I C 173/11 i postanowienia wydanego w sprawie V C 426/13 nie czuje się wobec niego zobowiązany. Dlatego też Sąd uznał, iż fakt, że dłużnik nie zareagował na wezwanie komornika w trybie art. 761 k.p.c. wynika ze świadomego lekceważenia orzeczenia Sądu wydanego w sprawie wierzyciela M. K. przeciwko dłużnikowi A. Ł.. Sądowi z urzędu wiadomo jest - z racji prowadzenia sprawy I C 173/11- , że wierzyciel uzyskał już prawomocny, korzystny wyrok przeciwko dłużnikowi A. Ł. w trybie skargi pauliańskiej. Mimo to A. Ł. obecnie zbył pojazd będący przedmiotem tamtego postępowania na rzecz brata M. Ł. (2) , co zmusiło powoda do wytoczenia kolejnego powództwa. Zresztą dłużnik sam w wyjaśnieniach potwierdził, że pojazd którego dotyczyło orzeczenie w sprawie I C 173/11 sprzedał bratu , żeby się go pozbyć , ponieważ pojazd ten sprawiał mu za dużo problemów .

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż dłużnik działał w porozumieniu z ojcem i świadomie nie stawiał się u komornika , gdyż pomimo wykonalnych orzeczeń tut. Sądu w ogóle nie czuje się zobowiązany wobec wierzyciela M. K.. Dlatego też w ocenie Sądu działanie komornika o ukaraniu grzywną należało uznać za

4

prawidłowe. W związku z tym Sąd skargę dłużnika oddalił.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł dłużnik domagając się :

1. zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie poprzez uwzględnienie skargi dłużnika na czynność Komornika,
2. ewentualnie uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,
3. zasądzenia od wierzyciela na rzecz dłużnika zwrotu kosztów postępowania w obu instancjach.

W uzasadnieniu swojego zażalenia skarżący podniósł, że w maju bieżącego roku przebywał służbowo poza granicami kraju i powrócił do swego domu po terminie, na który był wzywany do osobistego stawiennictwa w Kancelarii Komornika w B.. W czasie swego pobytu za-granię-nie miał żadnego kontaktu z ojcem, więc nie mógł wiedzieć o odebranej dla niego korespondencji. Obciążanie winą za to, że ojciec dłużnika nie przekazał mu informacji o wezwaniu z 21.05.2013 r. jest niczym nieuzasadnione. Podobnie, ze względu na konsekwencje, trudno uznać twierdzenia Sądu, że dłużnik działał w porozumieniu ze swym ojcem i celowo odmówił złożenia wyjaśnień przed Komornikiem w trybie art. 761 § 1 k.p.c. Nie sposób również uznać, że dłużnik wyczerpał przesłankę z art. 762 § 1 k.p.c, a mianowicie że bezzasadnie odmówił Komornikowi udzielenia wyjaśnień i informacji. Stosowanie domniemań w tym zakresie, w/ okolicznościach sprawy jest nieuprawnione i nieuzasadnione. Nie można również dłużnikowi zarzucić naruszenia art. 761 § 3 k.p.c. który nakłada na niego obowiązek powiadamiania Komornika o zmianie swego miejsca pobytu na okres trwający ponad 30 dni. Pobyt dłużnika poza granicami kraju nie trwał aż tak długo. Grzywna ze swej istoty jest niewątpliwie karą i może być oparta jedynie na zasadzie ewidentnej i nie budzącej wątpliwości winy sprawcy, której dłużnikowi nie można w żaden sposób przypisać, a w okolicznościach sprawy nie można jej nie oceniać. Komornik nie ma obowiązku wysłuchania dłużnika przed wydaniem swego postanowienia o ukaraniu go grzywną jednak z uwagi na charakter i maksymalną dolegliwość zastosowanej sankcji, powinien to uczynić. Komornik winien wykazać winę dłużnika w przedmiocie stosowanych, przez niego sankcji, a także konieczność jej stosowania. Należy

wreszcie podnieść, że w przedmiotowej sprawie Komornik nałożył na dłużnika grzywnę w maksymalnej wysokości, a Sąd Rejonowy nie dopatrywał się w tym żadnej nieprawidłowości, ani słowem nie ustosunkowując się, jak ocenił tego zasadność.

Sąd Okręgowy zważył co następuje : zażalenie dłużnika nie jest zasadne.

5

Sąd Rejonowy bardzo wnikliwie rozpoznał skargę dłużnika na postanowienie komornika o ukaraniu jego grzywną w kwocie 2000 złotych i swoje stanowisko bardzo szczegółowo uzasadnił. Należy zauważyć , że przed wydaniem zaskarżonego postanowienia sąd pierwszej instancji na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2013 roku -zgodnie z treścią art. 768 k.p.c. -przesłuchał dłużnika dając mu możliwość przedstawienia okoliczności uniemożliwiających stawienie się w kancelarii komornika - zgodnie z wezwaniem - i złożenie wyjaśnień . Sąd Rejonowy ocenił treść tych wyjaśnień , w powiązaniu z innymi dowodami , nie naruszając granic określonych w art. 233§ lk.p.c. i słusznie uznał , że skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W istocie rzeczy treść zażalenia jest wyłącznie polemiką z ustaleniami sądu pierwszej instancji i stanowi próbę odmiennej oceny dowodów nie znajdującą uzasadnienie w aktach sprawy.

Należy zauważyć , że grzywna wymierzana jest przez organ egzekucyjny z urzędu lub na wniosek wierzyciela. Sankcja ta może być zastosowana, gdy łącznie zostaną spełnione dwie przesłanki . Na osobie, do której organ egzekucyjny zwrócił się o złożenie wyjaśnień lub o udzielenie informacji, spoczywa ciężar złożenia wyjaśnień lub udzielenia informacji na podstawie art. 761k.p.c. i osoba ta bez uzasadnienia odmówiła złożenia wyjaśnień lub udzielenia informacji albo świadomie udzieliła informacji lub wyjaśnień fałszywych. Obie te przesłanki zostały spełnione a zatem grzywna nie została nałożona przez komornika z naruszeniem art. 762§lk.p.c.

Sąd Rejonowy po wysłuchaniu dłużnika słusznie uznał, że skarga na postanowienie komornika o ukaraniu grzywną jest nieuzasadniona. Wbrew twierdzeniu skarżącego sąd pierwszej instancji nie musiał wyjaśniać dlaczego ukaranie grzywną w kwocie 2000 złotych uznał za zasadne skoro dłużnik negocjował jedynie sam fakt istnienia podstaw do ukarania a nałożona grzywna mieści się w granicach określonych w art. 762§lk.p.c.

Zauważyć jednak należy , że sąd pierwszej instancji oceniając zachowanie dłużnika wskazał jednocześnie , że działał on w porozumieniu z ojcem i świadomie nie stawiał się u komornika , gdyż pomimo wykonalnych orzeczeń Sądu ogóle nie czuje się zobowiązany wobec wierzyciela M. K.. W ocenie Sądu Okręgowego w sposób dostateczny uzasadnia to nałożenie grzywny w wysokości 2000 złotych .

Z przytoczonych względów Sąd Okręgowy zażalenie dłużnika na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 k.p.c. oddalił.